

LITTERATURA *Serpentium*

JAARGANG 42
NUMMER 1

VOLUME 42
ISSUE 1

EUROPESE SLANGENVERENIGING - EUROPEAN SNAKE SOCIETY

INHOUDSOPGAVE

■ ARTIKELEN

Rancho Laguna Blanca in Paraguay is bijzonder! _____ Paul Smith	8
Een jaar worgslangen in huis, deel 3. Het verhaal van de boa constrictor _____ A.A. Verveen †	22
Herpetologische reis naar Iquitos, Peru _____ Tessa Mulder & Sjoerd Prins	36
Slangen en vakanties _____ Marcel van der Voort & Bert Verveen †	44

■ RUBRIEKEN

Voorwoord _____	4
Van het Bestuur _____	6
Leuk om te weten - Musée le Crozatier _____	50

CONTENTS

■ ARTICLES

Rancho Laguna Blanca in Paraguay is special! _____ 8
Paul Smith

One year of constricting snakes at home, part 3. The story of the boa constrictor _____ 22
A.A. Verveen †

Herpetological trip to Iquitos, Peru _____ 36
Tessa Mulder & Sjoerd Prins

Snakes and holidays _____ 44
Marcel van der Voort & Bert Verveen †

■ COLUMNS

Foreword _____ 4

From the Board _____ 6

Nice to know - Musée le Crozatier _____ 50

VOORWOORD

Het is half februari als wij dit voorwoord schrijven. Nog steeds zijn onze samenlevingen niet open, is het maar de vraag of je er verstandig aan doet om al een vakantie voor de zomer te boeken en ben je nog steeds veel geld kwijt aan mondkapjes en sneltesten. Toch heeft hetzelfde team dat al jaren de verschijning van *Litteratura Serpantium* mede mogelijk maakt, ons onverstoort geholpen deze eerste aflevering van de 42ste jaargang weer op tijd klaar te krijgen. Sommige zaken zijn blijkbaar ongevoelig voor de woelingen van de tijd. Dame en heren van de redactionele vertaalafdeling: dank!

En we hebben weer met plezier aan dit nummer gewerkt. We kunnen u trakteren op een verslag van een trip naar het Amazoneregenwoud in Peru, tijdens welke de schrijvers weliswaar niet véél, maar wel bijzondere slangen hebben gezien. We blijven nog even in Zuid-Amerika. Paul Smith neemt u mee naar Paraguay, en wel naar Rancho *Laguna Blanca* in het departement San Pedro, dat een waar paradijs is voor veel (bovendien veel uitzonderlijke) slangen en bijgevolg óók voor mensen die van slangen houden. Maar lees *en passant* over de gevaren die dit herpetologische paradijs, net als zovele andere, bedreigen. Zijn artikel is, net als die van Herman Bruyndonckx over de San Francisco kousenbandslang (*LS 37* en *40*) dat zijn, óók een aanklacht tegen biotoopvernietiging als gevolg van geldzucht en economische belangen. Van Bert Verveen treft u het derde postume artikel aan. Dit keer speelt de *Boa constrictor* de hoofdrol. Uit Berts archief komen trouwens nog steeds interessante zaken tevoorschijn. We stuitte onlangs op de aantekeningen van de voorbereidingen die hij trof voor zijn slangen, als hij en zijn vrouw een tijdje op vakantie gingen en ze aan de zorgen van iemand anders moest overlaten. U kunt met dit artikel in de hand controleren, of u bij vertrek op vakantie voor uw eigen dieren wel aan alles hebt gedacht! Waartoe de onderzoekingen van Ron Bronckers naar vooral Franse adderjagers

FOREWORD

We are mid-February when we write this preface. Our societies are still closed, so it is uncertain if it is advisable to book a summer holiday and you are still losing a lot of money buying facemasks and rapid tests. Nevertheless, this did not disturb the same team that already made the publication of *Litteratura Serpantium* possible for many years, to finish the 42nd volume in a timely manner. Some things do not seem to be affected by the commotions that characterize the present era.

Again, it was a joy to create this issue. We can treat you with a report about a trip to the Amazon rainforest in Peru. Although the authors did not see a tremendous number of snakes, the observed species were quite exceptional. We are staying in South America as Paul Smith takes you to Paraguay, more specifically to Rancho *Laguna Blanca* in the San Pedro department that seems to be a true paradise for many (and extraordinary) snakes and consequently also for snake enthusiasts. Aside, you will learn about the many possible threats to this herpetological paradise (and many others). Similar to the articles of Herman Bruyndonckx about the San Francisco garter snake (*LS 37* and *40*), his article also constitutes a charge against habitat destruction resulting from avarice and economic issues. You will also find the third posthumous article of Bert Verveen. This time the *Boa constrictor* is the protagonist. Moreover, a lot of other interesting information continues to emerge from the archive of Bert. Recently, we stumbled upon notes about the preparations he made for his snakes during the time he and his wife were planning a holiday and had to ask another person to take care of the snakes. Based on this article, you are provided with a checklist to see that you did not miss out on anything before leaving for vacation! In 'Nice to know', we tip the scales about the results of Ron Bronckers' research concerning French snake hunters in *Musée le Crozatier* in Puy-en-Velay, France.

in *Musée le Crozatier* in Puy-en-Velay, Frankrijk hebben geleid, verklappen we u in 'Leuk om te weten'.

Tot slot moeten we nog een omissie rechtzetten. In de laatste aflevering van jaargang 41 zijn we vergeten de naam van de vertaler te vermelden aan het einde van het artikel van Bert Verveen. Een dergelijk artikel vertalen is bepaald geen sinecure. Vandaar dat we Erwin Al met een welgemeend *mea culpa* véél te laat noemen als degene die dit forse werk voor zijn rekening heeft genomen. Erwin heeft ons verzekerd vanwege onze slordigheid niet rancuneus te zijn. Dat hij dat inderdaad niet is, bewijst opnieuw zijn aanwezigheid als vertaler in deze aflevering.

We wensen u veel leesplezier toe.

Marcel van der Voort
Tom Hellebuyck
Richard de Jong

Finally, we need to correct an omission. In the last issue of volume 42, we forgot to mention the name of the translator that took care of the article of Bert Verveen. Translating such an article is quite a challenge. Although much too late, a sincere *mea culpa* to Erwin Al as he translated this sturdy work. Erwin has assured us that he is not vengeful about our sloppiness. The latter is proven by the fact that he acted once more as a translator in the current issue.

We wish you lots of reading pleasure.

Marcel van der Voort
Tom Hellebuyck
Richard de Jong

VAN HET BESTUUR

Website met oude jaargangen

Leden die regelmatig onze verenigingswebsite www.snakesociety.nl bezoeken, weten ongetwijfeld dat daarop een overzicht te vinden is van alle artikelen die in de loop van de jaren in *Litteratura Serpentina* verschenen zijn. Om al die informatie niet verloren te laten gaan, was het al gelijk onze bedoeling om van alle artikelen ook pdf's beschikbaar te stellen, zodat mensen die niet de beschikking hebben over oude jaargangen toch de mogelijkheid hebben om interessante artikelen te downloaden. Anton van Woerkom is ongeveer acht jaar geleden begonnen om dit idee ten uitvoer te brengen en we kunnen zeggen dat het project nu voltooid is: alle vanaf de eerste jaargang gepubliceerde artikelen zijn nu te downloaden, behalve die van de laatste drie jaargangen, want het moet ook aantrekkelijk blijven om een abonnement op het tijdschrift te nemen.

Het zoeken in het overzicht is gemakkelijk; typ een trefwoord in of de naam van een auteur en er wordt onmiddellijk een lijst getoond met alle artikelen die in de titel dat trefwoord hebben. Ook is het mogelijk om gelijk naar een bepaalde jaargang te gaan. Probeer het maar eens uit. Deze functionaliteit is zowel op het Nederlandstalige als op het Engelstalige deel van onze website te gebruiken.

Lacerta-nieuws

De afgelopen jaren ging het met de vereniging en tijdschrift *Lacerta* steeds slechter, omdat er weinig interessante kopij was en er ook nauwelijks nieuwe bestuursleden te vinden waren. Eind 2021 ging er opnieuw een oproep uit voor nieuwe bestuursleden, omdat opheffing van de vereniging dreigde. Gelukkig meldden zich toen een flink aantal enthousiaste leden dat een nieuw bestuur vormde. De vereniging gaat dit jaar met goede moed aan de 82ste jaargang beginnen.

FROM THE BOARD

Website with old volumes

Members who regularly visit our website www.snakesociety.nl will undoubtedly know that it contains an overview of all articles that have appeared in *Litteratura Serpentina* over the years. In order not to lose all that information, it was already our intention to also make PDFs of all articles available, so that people who do not have access to old volumes still have the opportunity to download interesting articles. Anton van Woerkom started to implement this idea about eight years ago and we can say that the project is now almost complete: almost all articles published from the first volume onwards are now available for download, except those of the last three volumes, because it must also remain attractive to subscribe to the magazine.

Searching in the overview is easy; type in a keyword or an author's name and a list of all articles that have that keyword in the title is immediately displayed. It is also possible to go straight to a specific volume. Try it out. This functionality can be used on both the Dutch and English parts of our website.

Lacerta news

In recent years, *Lacerta's* association and magazine continued to deteriorate because there was little interesting copy and hardly any new board members to be found. At the end of 2021, another call was made for new board members because the association was under threat of being dissolved. Fortunately, a large number of enthusiastic members signed up to form a new board and the association is going to start the 82nd year with good courage this year.

European Union List of Alien Species

The Union list falls under the European Regulation 1143/2014 on alien species that are in-

Europese Unielijst van Invasieve Exoten

De Unielijst valt onder de Europese Verordening 1143/2014 inzake uitheemse soorten die invasief zijn in de Europese Unie. In deze verordening is bepaald dat voor planten en dieren die op de lijst staan het bezit, het kopen en verkopen, het kweken en fokken en het importeren en exporteren verboden is. Dit verbod geldt voor iedereen, dus voor particulieren, bedrijven, dierentuinen, opvangcentra en hortalen. Verder is in de Verordening bepaald dat lidstaten alle dier- en plantensoorten die op de Unielijst staan en in het wild voorkomen volledig moeten uitroeien.

Vorig jaar werd de koningsslang *Lampropeltis getula* genomineerd als invasieve slang, omdat zich op de Canarische eilanden een in het wild levende populatie heeft gevormd. Iedereen begrijpt dat de situatie op het vasteland van Europa niet vergelijkbaar is met die op de Canarische eilanden voor de kust van West-Afrika. Daarom heeft de Europese Slangenvereniging, net als een aantal andere Europese reptielenverenigingen en -organisaties, op 13 december 2021 een beargumenteerd bezwaarschrift ingediend bij de Europese Commissie. Dat bezwaarschrift is door Lacerta als gezamenlijk stuk mede ondertekend.

Als een diersoort, ondanks alle bezwaarschriften, toch op de Unielijst komt te staan, dan mogen als overgangsregeling de op dat moment in gevangenschap levende dieren tot aan het einde van hun leven worden gehouden, maar er mag niet meer mee worden gekweekt. Dat zou de koningsslang dus te wachten staan, als de voorgestelde aanvulling toch wordt aangenomen. Als slangenhouders hopen we er het beste van...

vasive in the European Union. This regulation stipulates that the possession, buying and selling, cultivating and breeding and importing and exporting of plants and animals on the list is prohibited. This ban applies to everyone, i.e. private individuals, companies, zoos, shelters and horticulture. The Regulation also stipulates that Member States must completely eradicate all animal and plant species on the Union list that occur in the wild.

Last year the king snake *Lampropeltis getula* was nominated as an invasive snake because a wild population has formed in the Canary Islands. Everyone understands that the situation in mainland Europe is not comparable to that in the Canary Islands off the coast of West Africa. That is why the European Snake Society, like a number of other European reptile associations and organizations, submitted a reasoned objection to the European Commission on 13 December 2021. That notice of objection was co-signed by Lacerta as a joint document.

If, despite all objections, an animal species is nevertheless included on the Union list, then as a transitional arrangement, the animals currently living in captivity may be kept until the end of their life, but they may no longer be used for breeding. So that would be in store for the kingsnake if the proposed addition will be adopted anyway. As snake keepers, we hope for the best...

ESV-boeken en andere uitgaven
ESS-editions and others publications

NEDERLANDSTALIGE UITGAVEN **HERPETOLOGISCHE BUNDELS:**

- Marcel van der Voort, 2014, *Adders onder het gras! Over slangen in mythen en verhalen*. Een bloemlezing van cultuurhistorische artikelen zoals in de jaargangen 13 t/m 31 in *Litteratura Serpentina* zijn verschenen. Tweede, aangevulde en gecorrigeerde oplage. € 17,50.
- Ron Bronckers (2019), *Adderjagers! Portretten van een verdwenen en vergeten beroep*. Verzamelde artikelen uit de jaargangen 28 t/m 38 van *Litteratura Serpentina*. Tweede, vermeerderde druk. € 25,-.
- *Herpetologische Bundels deel 4: Waterslangen*, 2013. Bloemlezing van artikelen over waterslangen uit de jaargangen 1 t/m 30 van *Litteratura Serpentina*. € 15,-.
- Sterrin Smalbrugge (2019), *Het Grote Reptielenboek*. € 19,99.

Om te bestellen binnen Nederland, neem contact op met de penningmeester: treasurer@snakesociety.nl. Vermeld daarbij de gewenste titel en vraag naar de prijs inclusief verzendkosten. U krijgt dan na betaling uw exemplaar toegestuurd.

ENGLISH TITLES PUBLISHED IN THE SERIES **HERPETOLOGICAL VOLUMES:**

- Marcel van der Voort, 2012, *There's a snake in the grass! About snakes in myths and stories*. € 17,50.
- Ron Bronckers, 2019, *Viper hunters! Portraits of a vanished and forgotten profession*. € 25,00.
- A.A. Verveen, 2014, *The Behaviour Cycle of the Boa constrictor in Captivity*. € 29,50.

Please contact the treasurer to order a copy: treasurer@snakesociety.nl. Name the title you wish to order and ask for the price including shipping costs.

